

Posudek školitelky na diplomovou práci

Bc. Alžběty Vosmíkové

Bývalá obecní draha: Refugia biodiverzity v měnící se krajině střední Evropy.

Obecní pastviny, tzv. draha nebo dražky, byla (leckde ještě jsou) zajímavým prvkem střeoevropské krajiny. Jednalo se o pozemky v blízkosti vsí s podmínkami nevhodnými pro standardní zemědělské využití, která spásala často smíšená stáda pod dozorem obecního pastýře. Po staletí uplatňovaný management vedl ke vzniku pestrých společenstev, která se stalo domovem mnoha vzácných druhů organismů. Zkušenosti z terénních výzkumů v různých oblastech i fakt, že na mnohých obecních drahách se nacházejí zajímavá MZCHÚ, naznačoval, že se může jednat o ochránářsky cenná území.

Předkládaná diplomová práce hodnotí aktuální stav bývalých obecních pastvin na příkladu zvoleného zájmového v okolí obce Těchonice na Plánicku, kde se na části obecních drah podařilo obnovit pastvu a tím zachovat velmi cenná společenstva. Alžběta při práci na DP využila zkušenosti ze svého bakalářského studia geografie, a to hned v počátku, kdy pro území 35 katastrů s využitím Císařských otisků Stabilního katastru vytvořila novou vrstvu s celkem 664 segmenty pozemků obecních pastvin. Geografa v sobě nezapřela také při psaní textu DP, kdy do úvodní části připravila obsáhlou rešerši abiotických, biotických, i historických a socioekonomických charakteristik, které ovlivňovaly ochránářský potenciál drah. Text rešeršní části i výsledky doplnila řadou mapek, které přehledně ilustrují předkládané informace.

S využitím různých datových podkladů (mj. aktuálních a historických leteckých snímků, mapování Natura 2000, záznamů NDOP), studentka popsala aktuální stav pozemků bývalých obecních pastvin, který si také ověřila při terénních šetření. Hledala příčiny degradace či zániku řady bývalých drah, zkoumala biologickou hodnotu doposud zachovalých lokalit v porovnání s okolní krajinou a popsala hlavní prediktory jejich zachovalosti. Podařilo se jí prokázat, že biotopová diverzita obecních drah vůči okolní krajině je významně vyšší a coby prediktory zachovalosti byl potvrzené nejen počet biotopů Natura 2000 a počet druhů uvedený v NDOP, tedy parametry nejčastěji využívané orgány státní správy OP při hodnocení stavu přírody, ale také velikost plochy, tvar segmentu a vzdálenost od sídla.

Alžběta při tvorbě DP pracovala samostatně, pečlivě zdigitalizovala mapové podklady, provedla GIS analýzy i statistické testy sestavených hypotéz. Dílčí nejasnosti, či z leteckých snímků špatně rozpoznatelné detaily, ověřovala v terénu. Své průběžné výsledky, terénní poznatky i různé interpretace konzultovala nejen se školitelkou, ale také s panem Jiřím Korešem, což je velký regionální znalec drah a také významný inspirátor tématu DP. Alžběty DP přináší zajímavé informace o parametrech ovlivňující stav biodiverzity v dnešní (ne)kulturní krajině a, nad rámec čistě akademických výstupů, uvádí také několik námětů pro zachování/zlepšení stavu drah a využití doposud zastřeného potenciálu těchto lokalit.

Práce Alžběty Vosmíkové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci na Přírodovědecké fakultě UK a doporučuji ji jako podklad k udělení titulu Mgr.

V Kvildě, 21. 8. 2020

RNDr. Zdenka Křenová, Ph.D.